

IX. De tekniske Organisationer.

A. Økonomisk og finansielt Arbejde.

a. Økonomiske Emner.

1. Den økonomiske Komité's Arbejde.

Denne Komité holdt Møde den 7.—12. September 1936 og vedtog en almindelig Beretning samt to særlige, hvoraf den ene, ligesom det foregaaende Aar, hed: »Bemærkninger om den nuværende Tilstand i de internationale økonomiske Forhold« (jfr. Beretning til Rigsdagen angaaende 16. Forsamling, S. 19 ff.), medens den anden kaldtes »Lighedsbehandling under den nuværende Tilstand i de internationale økonomiske Forhold. Grundsætningen om Mestbegunstigelsesretten«.

I den første af de særlige Beretninger mener Komitéen at kunne konstatere, at Tegnene paa en Bedring i den økonomiske Situation er blevet flere og stærkere, men dette er dog væsentlig Tilfældet indenfor de enkelte Lande; der er Fare for, at denne Bedring standses, hvis der ikke tillige kommer en Genopvaagen af den internationale Handel. Landenes forskellige Prisniveauer og en Række Foranstaltninger hindrede Genoptagelse af Handelen. Dertil kommer de politiske Vanskeligheder, som navnlig i Europa lammer Tilliden og Initiativet; Frygten for mellemfolkelige Konflikter er Kilden til den Rustningsforøgelse, som tynger Budgetterne.

Komitéen fremhævede Nødvendigheden af en Afbalancering af Prisniveauerne og en Stabilisering af de forskellige Valutaer.

Den anden særlige Beretning fra den økonomiske Komité viser, hvorledes en Række Forudsætninger for Grundsætningen om Mestbegunstigelsesretten (Frihandel uden kvantitative Begrænsninger, frit Valutakøb og Stabilitet i Valutaerne) er bristet eller ialfald forrykket. Men trods alt er Grundsætningen i Kraft mellem en Række Lande og har endnu Betydning, navnlig forsaavidt angaar Told. Komitéen anbefaler ikke at

forandre Grundsætningen, men fjerne de kvantitative Begrænsninger; saa vil Landene igen forlange den anvendt, fordi de, naar Handelen paany forøges, ikke vil finde sig i Forskelsbehandling og derfor ogsaa selv bliver nødt til at give Afkald herpaa.

Med Hensyn til den ofte fremførte Plan om at indføre en Undtagelsesbestemmelse fra Grundsætningen om Mestbegunstigelsesretten, saaledes at et Land, der ikke vil deltage i en international mangesidet Handelstraktat, skulde være afskaaret fra at paaberaabe sig Grundsætningen, henviser Beretningen til Komitéens tidligere Undersøgelser vedrørende dette Spørgsmaal og peger paa, at Vanskeligheden ved at gennemføre en saadan Undtagelse bl. a. ligger i de Indvendinger, der vil kunne rejses mod paa Forhaand at anerkende ubestemte Undtagelser fra Grundsætningen.

2. Kompensations- og Clearingsaftaler.

Forsamlingen i 1935 foreslog Raadet at undersøge Hensigtsmæssigheden af paa passende Maade, og i Samarbejde med den internationale Bank i Basel, at indhente Udtalelser fra sagkyndige Personer med Henblik paa at finde egnede Midler til Gennemførelse i Praksis af de Henstillinger, som var blevet fremsat af det blandede Udvalg til Undersøgelse af dette Spørgsmaal (jfr. Beretning om den 16. Forsamling S. 22 og 25).

Paa sit Møde i Januar 1936 skønnede Raadet imidlertid, at Forholdene i Øjeblikket var lidet gunstige for Indhentelse af saadanne Udtalelser, og det overdroges Raadets Præsident at vælge Tidspunktet derfor, og han har hidtil ikke ment at kunne foretage noget i Sagen. Den økonomiske Komité har imidlertid beskæftiget sig med Spørgsmaalet og henleder i sin foran omtalte, almindelige Beretning Opmærksomheden paa to forskellige Tendenser inden for Kontrollen med internationale Betaflinger: paa den ene Side er en Række Lande, hvor der hidtil ikke havde været Valuta-